

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

**ЖАЛПЫ ХИРУРГИЯ
мамандығы**

ҚР МҚБС

Ресми басылым

Ключевые слова: Государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования; образовательная программа; требования к уровню подготовки слушателей; переподготовка, повышение квалификации.

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2009

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӨЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН ҚР Денсаулық сақтау Министрлігі Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының медициналық және фармацевтикалық білім беру жөніндегі оқу әдістемелік секциясы.

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің міндетін атқарушының 2009 жылғы 26 қарашадағы № 778 бұйрығымен **БЕКІТІЛГЕН ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛГЕН.**

3 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН.

4 Осы стандартта «Халық денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексінің нормалары және «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы жүзеге асырылған.

10 Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования.

10.1 Общие требования. Специалист, освоивший образовательную программу переподготовки, должен приобрести объем знаний и навыков, соответствующий требованиям настоящего стандарта, а также соответствовать квалификационной характеристике специальности «Общая хирургия», утвержденной приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении квалификационных характеристик медицинских и фармацевтических специальностей».

Специалист, освоивший образовательную программу циклов повышения квалификации, должен приобрести знания и навыки, соответствующие цели и содержанию конкретного цикла, а также требованиям настоящего стандарта.

10.2 Итоговая аттестация – форма контроля теоретических и клинических достижений специалиста, направленная на определение соответствия полученных им знаний, умений, навыков и компетенций требованиям настоящего стандарта. Форма проведения итоговой аттестации определяется обучающей организацией самостоятельно.

10.3 Специалистам, освоившим программы дополнительного медицинского образования, выдаётся документ установленного образца о повышении квалификации или переподготовке по специальности «Общая хирургия».

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

нов переподготовки и циклов повышения квалификации в соответствии с настоящим стандартом по специальности

9.2 Образовательная программа повышения квалификации и переподготовки содержит:

- теоретическое обучение, включающее изучение базовых и профилирующих дисциплин;
- клиническое обучение (практическое обучение – для специальностей неклинического профиля);
- промежуточную и итоговую аттестацию.

9.3 Содержание образовательной программы определяется Типовыми учебными программами (дисциплины обязательного компонента), разработанными на основе настоящего стандарта по специальности.

Обучающая организация на основе Типовых учебных программ (дисциплин обязательного компонента) разрабатывает Рабочие учебные программы и syllabus по дисциплинам обязательного компонента и компонента по выбору, которые вместе с Рабочими учебными планами и контрольно-измерительными средствами (тестовые задания и задачи) составляют учебно-методический комплекс специальности (УМКС).

9.4 Дополнительное профессиональное образование осуществляется медицинскими организациями образования и науки, реализующими образовательные программы дополнительного образования.

9.5 Требования к кадровому обеспечению: учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводить лица, имеющие учёную степень доктора или кандидата наук, академическую степень доктора философии или магистра по специальности. Для проведения занятий могут приглашаться профильные специалисты первой и высшей квалификационной категории.

9.6 Требования к учебно-методическому обеспечению: учебно-методическое и информационное обеспечение учебного процесса должно гарантировать возможность качественного освоения слушателями образовательной программы дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования.

Реализация образовательной программы должна сопровождаться свободным доступом к международным информационным сетям, электронным базам данных, библиотечным фондам, компьютерным технологиям, учебно-методической и научной литературе.

9.7 Учебные занятия на циклах повышения квалификации и переподготовки должны проводиться с использованием инновационных технологий и интерактивных методов обучения.

9.8 Требования к материально-техническому обеспечению: организации, реализующие образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования должны располагать материально-технической базой (аудиторный фонд, клинические базы, компьютерные классы, лаборатории, приборное обеспечение, фондовые материалы), соответствующей действующим санитарно-техническим нормам и обеспечивающей проведение всех видов теоретической и клинической подготовки, предусмотренных учебным планом.

МАЗМҰНЫ

1. Қолдану саласы	6
2. Нормативтік сілтемелер	6
3. Терминдер мен анықтамалар	6
4. Қысқартулар	7
5. Жалпы ережелер	7
6. «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар	8
7. «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар	8
8. «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар	9
9. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру ортасына қойылатын талаптар	15
10. Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар	16

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

ЖАЛПЫ ХИРУРГИЯ мамандығы Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасының мазмұн минимумына қойылатын мемлекеттік талаптар
Енгізу күні 01.01.2010

1 Қолдану саласы

Бұл мемлекеттік стандарт (әрі қарай - стандарт) қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламасы мазмұнының мемлекеттік міндетті минимумы мен мамандардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін ведомстволық бағыныштылығына, ұйымдық-құқықтық нысандарына, оқыту түрлеріне қарамастан біліктілік арттыру мен қайта даярлау бағдарламасын жүзеге асыратын барлық мекемелер қолдануға және сақтауға міндетті.

Стандарт Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдары бойынша білім беру бағдарламасын жасау кезінде пайдаланылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Стандартта келесі нормативтік құжаттардан сілтемелер алынды:

- «Халықтың денсаулығы мен денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2009 жылғы 18 қыркүйектегі № 193-IV Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 15 мамырдағы № 251-3 Еңбек Кодексі;
- «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңы;
- «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысы;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 бұйрығы;
- «Медицина және фармацевтика кадрларының арттыру мен қайта даярлау Ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2009 жылғы 11 қарашадағы № 691 бұйрығы.

3 Терминдер мен анықтамалар

Стандартта терминдер мен анықтамалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 389-III Заңына, «Қазақстан Республикасы медициналық және фармацевтикалық білімді реформалау Тұжырымдамасын

Таблица 4 - Содержание образовательной программы повышения квалификации (4 недели) по специальности

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение, включая вопросы формирования здорового образа жизни
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Актуальные проблемы хирургии
	Современные данные об этиопатогенезе, клинике, диагностике и дифференциальной диагностике, методах лечения, профилактике, неотложной помощи при хирургических заболеваниях, использование принципов доказательной медицины, применение протоколов диагностики лечения. Использование инновационных технологий в инструментальной и лабораторной диагностике, методах хирургического лечения.

9 Требования к образовательной среде дополнительного медицинского (или фармацевтического) образования

9.1 Организация самостоятельно разрабатывает и утверждает Рабочие учебные планы переподготовки и повышения квалификации на основе Типовых учебных пла-

	и тактика лечения. Экстренная помощь при кровотечении из варикозно-расширенных вен пищевода. Заболевания селезенки, диагностика и лечение. Острый аппендицит и его осложнения, атипические формы, трудности диагностики и хирургического лечения. Кишечная непроходимость. Геморрой. Паранотит. Доброкачественные и злокачественные опухоли прямой кишки. Особенности хирургической техники при операциях на прямой кишке. Диагностический и тактический алгоритм при травмах грудной клетки. Методы хирургического лечения открытых и закрытых повреждений грудной клетки. Особенности оказания неотложной помощи при ранении сердца, повреждениях плевры и легких (напряженный пневмоторакс, гемоторакс, тампонада сердца, плевропульмональный шок). Повреждения и заболевания диафрагмы. Особенности операций в торакальной хирургии. Техника ушивания раны сердца, легких, трахеи, бронхов, пищевода, диафрагмы. Диагностика острого и хронического абсцесса легких, гангрены легких, бронхоэктазов. Современные методы консервативного и хирургического лечения. Эндоскопические технологии в лечении торакальных больных. Кисты легких. Эхинококкоз легкого. Опухоли легких и плевры. Бронхиальные свищи. Кисты и опухоли средостения. Дивертикулы пищевода. Ожоги и стеноз пищевода. Кардиоспазм. Хирургическое лечение злокачественных опухолей пищевода. Особенности тактики при травмах магистральных сосудов. Острая артериальная непроходимость. Хроническая артериальная недостаточность. Хроническая венозная недостаточность. Критерии диагностики, принципы консервативного и хирургического лечения. Особенности хирургической техники при операциях на сосудах. Понятие о микрохирургии. Нанотехнологии в медицине и в хирургии. Хирургические заболевания лимфатической системы. Хирургические заболевания щитовидной железы. Принципы организации работы в лапароскопической операционной и подготовка больных к операции. Технические особенности проведения диагностических исследований и эндоскопических операций. Тренинг по экстракорпоральным и интракорпоральным методам наложения швов, формированию и использованию петли Редера, сшивающих аппаратов, диссекции органов. Эндовидеохирургия при остром аппендиците, хроническом калькулезном холецистите, паховых грыжах, варикоцеле, желудочно-пищеводном рефлюксе. Осложнения лапароскопической хирургии и их профилактика.
ПДВ	Компонент по выбору

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 24 сәуірдегі № 317 Қаулысына сәйкес қолданылады.

Біліктілік – кәсіби қызметін атқаруға немесе білімін жалғастыруға арналған түлектің (бітірушінің) білімі туралы құжатында көрсетілетін кәсіби-дайындықтың деңгейі мен түрі.

Мамандық – білім туралы құжаттармен бекітілетін белгілі бір қызметтің түріне қажетті мақсатты дайындық арқылы, жұмыс тәжірибесімен игерілген білімнің, іскерлік пен дағдылардың кешені.

Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру – мемлекет пен қоғам азаматтарының білімге деген сұранысын жан-жақты қанағаттандыру мақсатында барлық деңгейдегі қосымша білім беру бағдарламаларының негізінде іске асырылатын оқыту процесі.

Тыңдаушы – қосымша медициналық және (немесе) фармацевтикалық білім бағдарламасын іске асырушы мекемеге оқуға қабылданған маман.

Қайта даярлау (мамандандыру) – басқа кәсіпті немесе мамандықты меңгеруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Біліктілік арттыру – бұрын алған кәсіби білімін, іскерлігі мен дағдыларын жалғастыруға, кеңейтуге, тереңдетуге, жетілдіруге мүмкіндік беретін кәсіптік оқытудың формасы.

Білім беру бағдарламасы – оқу және практикалық (клиникалық) жұмыстың көлемі мен түрі, пәндер тізімі енгізілген нақты мамандық бойынша тыңдаушыларды дайындау мазмұнының жалпы сипаттамасы.

4 Қысқартулар

Стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ҚБМС – қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің мемлекеттік стандарты;
- НП – негізгі пәндер;
- БП – бейіндік пәндер;
- МОӘК – мамандықтың оқу-әдістемелік кешені.

5 Жалпы ережелер

5.1 Медицина және фармацевтика кадрларының біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлау «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасын бекіту туралы» Денсаулық сақтау министрлігі 2009 жылғы 24 қарашадағы № 774 Бұйрығымен бекітілген мамандықтар бойынша жүргізіледі.

5.2 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлаудың білім беру бағдарламаларын ведомстволық бағыныстылығы мен меншік түріне қарамастан денсаулық сақтау саласында білім беру және/немесе ғылыми қызметті жүзеге асыратын, қажетті оқу-әдістемелік, материалдық-техникалық жабдықтармен қамтамасыз етілген медициналық білім және ғылым ұйымдары іске асырады.

	- переломы костей, травматический остеомиелит, вывихи, привычный вывих плеча; - плоскостопие, мышечная кривошея, врожденная косолапость, врожденный вывих бедра, искривления позвоночника; - почечная колика, острая задержка мочи; простатит, аденомы простаты, цисталгия, крипторхизм; - диагностика и удаление инородных тел глотки, наружного слухового прохода, полости носа; - травмы органа зрения, острый приступ глаукомы.
ПДО 02	Хирургия в стационаре
	Организация работы хирургического стационара. Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний. Алгоритмы выбора методов лабораторной и инструментальной диагностики. Современные принципы предоперационной подготовке экстренных и хронических хирургических больных. Особенности течения хирургических заболеваний у подростков, пожилых, беременных. Основы доказательной медицины в хирургии. Вопросы военно-полевой хирургии, особенности введения больных в военных условиях и при других чрезвычайных ситуациях. Принципы организации помощи больным с гнойно-хирургической инфекцией. Современные методы диагностики и лечения при гнойном воспалении кожи и подкожной клетчатки, лимфатических сосудов и узлов, клетчаточных пространств. Особенности хирургического лечения при флегмонах шеи, гнойном медиаститите, абсцессах предстательной железы, гнойном воспалении пальцев и кисти, остеомиелите. Диагностика и лечение при трофических язвах и свищах. Современные представления о сепсисе как системной воспалительной реакции организма, критерии диагностики, методы лечения. Современные принципы диагностики и лечения перитонита. Осложнения сахарного диабета, особенности диагностики и лечения диабетической стопы. Диагностический и тактический алгоритм при травмах брюшной стенки и органов брюшной полости. Грыжи живота. Особенности тактики и хирургической техники при ущемленных грыжах. Осложнения язвенной болезни желудка и двенадцатиперстной кишки. Злокачественные опухоли желудка и двенадцатиперстной кишки, особенности оперативного вмешательства. Острый и хронический холецистит. Диагностические критерии, выбор хирургической тактики и особенности техники хирургических вмешательств при механической желтухе, паразитарных заболеваниях печени, опухолях гепатопанкреатодуоденальной зоны. Острый и хронический панкреатит и его осложнения. Особенности хирургических вмешательств при кистах поджелудочной железы, опухолях поджелудочной железы. Портальная гипертензия. Критерии диагностики

5.3 Біліктілік арттыру және/немесе қайта даярлау:

- осы стандартқа;
- медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың номенклатурасына;
- мамандықтардың біліктілік сипаттамасына;
- оқу- әдістемелік және бағдарламалық құжаттарға сай іске асырылады.

5.4 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білім беру бағдарламаларын меңгерген және қорытынды аттестациядан сәтті өткен тұлғаларға бекітілген үлгідегі құжат беріледі.

5.5 Стандарт ережелерінің мақсаттары:

- мамандардың біліктілігін арттыру және/немесе қайта даярлауға қойылатын міндетті талаптарды орындау арқылы қосымша медициналық және фармацевтикалық білім берудің жоғары сапасына ие болу;
- қосымша кәсіптік оқытуды іске асыратын ұйымның жұмысының тиімділігін қадағалайтын бақылау жүйесін құру және оқу процесін регламенттеу.

6 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім алушы тұлғаларға қойылатын талаптар

6.1 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгеруге тілек білдіруші тұлғалардың бұдан бұрынғы қажетті деңгейдегі білімі – жоғары медициналық білім.

7 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымына қойылатын талаптар

7.1 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының құрылымы білім берудің мазмұнын анықтайтын, олардың сәйкестілігін айқындайтын, өлшемі мен есебін анықтайтын оқу және клиникалық жұмыстардың әр түрінен құрылады. Жұмыстың барлық түрлерінің ауқымдылығын есептеу игерілген материалдардың сағат/аптадағы көлемі бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, бұдан бұрынғы білім деңгейінде игерілген жинақтық сағат/апта жүйесі бар.

7.2 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламалары күндізгі оқу формасы арқылы жүзеге асырылады.

Мамандардың біліктілігін арттыру заңмен белгіленген тәртіп бойынша электронды және телекоммуникация құралдырының көмегімен қашықтан оқыту формасы арқылы да жүргізілуі мүмкін.

7.3 Оқытудың ұзақтығы:

1) қайта даярлау циклында:

- хирургиялық бейін мамандықтары бойынша бұрынғы бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса – 1620/30 сағат/апта;
- хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы алған білімі мен еңбек өтілі болса - 2160/40 сағат/апта;

Таблица 3 - Содержание образовательной программы переподготовки по специальности «Общая хирургия»

Циклы дисциплин	Наименования дисциплин, их основные разделы
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ
БДО	Обязательный компонент
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования здорового образа жизни)
	Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Методы измерения и критерии оценки состояния здоровья населения и системы здравоохранения. Заболеваемость населения, методы изучения, анализ. Понятие доказательной медицины. Врачебно-трудовая экспертиза. Вопросы формирования здорового образа жизни.
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях
	Государственная система предупреждения и ликвидации чрезвычайных ситуаций. Силы гражданской обороны, их состав, предназначение и порядок применения. Чрезвычайные ситуации природного и техногенного характера, возможные на территории Республики Казахстан, и их последствия. Основные принципы и способы защиты населения в чрезвычайных ситуациях мирного и военного времени. Организация медико-санитарного обеспечения населения при ликвидации чрезвычайных ситуаций.
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ
ПДО	Обязательный компонент
ПДО 01	Амбулаторно-поликлиническая хирургия
	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК. Принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе. Стационар-замещающие технологии в современных условиях. Организация работы центра амбулаторной хирургии. Работа хирурга в условиях поликлиники и СВА. Тактика врача при следующих состояниях и заболеваниях: - острая хирургическая патология: острый аппендицит, острая кишечная непроходимость, осложненная язвенная болезнь, нагноительные процессы мягких тканей; - заболевания сосудов; - геморрой, трещины заднего прохода; - бурсит, тендовагинит; - ушибы, раны, укусы животных, отморожения, ожоги;

2) біліктілік арттыру циклында – 54/1 сағат/аптадан 216/4 сағат/аптаға дейін.

Оқу аптасының ұзақтығы 54 сағаттан 60 сағатқа дейін, оның ішінде 36-дан 40-қа дейінгісі – аудиториялық (академиялық) сағаттар, 18-20 – тыңдаушының өзіндік жұмысы. 1 академиялық сағаттың ұзақтығы 50 минут.

8 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнына қойылатын талаптар

8.1 Мамандарды дайындау деңгейіне қойылатын талаптар «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білім беру бағдарламасының мазмұнымен анықталады.

8.2 Білім беру міндетті компоненттен және таңдаулы компоненттен тұрады.

Міндетті компонент жататын пәндердің тізімі және тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемі осы стандарттың Типтік оқу жоспарымен анықталады (1-2 кесте). Таңдауға болатын пәндердің тізімі мен тиесілі сағат/аптаның ең аз көлемін білім беру және ғылым ұйымдары өзі бекітеді.

Таңдауға болатын компоненттің пәндері хирургияның және аралас пәндердің жеке бөлімдерін тереңдете зерделеуді қажет етеді, сонымен бірге жұмыс берушінің болжалдары мен еңбек нарығының қажеттіліктері есепке алынады.

8.3 Ұзақтығы 4 апталық қайта даярлау циклы мен біліктілік арттыру циклы бойынша міндетті компонент пен таңдау компонентінің ара қатынасы 50% - 50%. Біліктілік арттыру циклы 100% таңдау компонентінен тұрады, оның ұзақтығы 1 аптадан 3 аптаға дейінгі уақытты қамтиды.

8.4 Біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) оқытудың ұзақтығы мен тақырыпты ұйым төменде ұсынылған негізгі тақырыптардан (бағыт) өз бетінше таңдап алады.

8.5 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклдарында (таңдау компоненті) даярлаудың негізгі тақырыптары (бағыттары) мыналар:

- «Хирургиялық аурулардың диагностикасы мен емдеуде қолданылатын инновациялық технологиялар»;

- «Шұғыл хирургияның өзекті мәселелері»;

- «Ірінді хирургияның өзекті мәселелері»;

- «Гепатобилиарлы хирургияның өзекті мәселелері»;

- «Торакальды хирургияның өзекті мәселелері»;

- «Тамырлы хирургияның өзекті мәселелері»;

- «Колопроктологияның өзекті мәселелері»;

- «Шағын инвазиялы хирургия»;

- «Торлы имплантантты қолдану арқылы жасалатын жарық хирургиясы»;

- «Абдоминальдық хирургиядағы эндобейнехирургиялық араласулар»;

- «Торакальды хирургиядағы эндобейнехирургиялық араласулар»;

- «Хирургиядағы дәлелді медицина мәселелері».

8.6 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қосымша медициналық білімнің білім беру бағдарламасының мазмұны 3-4 кестелерге сәйкес анықталады.

1-кесте - «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қайта даярлаудың типтік оқу жоспары

№	Пәндердің атауы	Оқу жүктеме сінің сағат/ап тамен көрсетіл ген көлемі*	Оқу жүктеме сінің сағат/ап тамен көрсетіл ген көлемі **	Бақы- лау форма- сы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	54/1	54/1	
МНП	Міндетті компонент	54/1	54/1	
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және ден- саулық сақтау, СӨС қалыптас- тыру мәселелерін қоса	36/ 2/3	36/ 2/3	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және тө- тенше жағдайлар кезінде меди- циналық көмекті ұйымдастыру	18/ 1/3	18/ 1/3	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	1566/29	918/17	
МБП	Міндетті компонент	756/14	1026/19	
МБП 01	Амбулаториялық-емханалық хирургия	648/12	756/14	Сынақ
МБП 02	Стационардағы хирургия	54/1	108/2	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	810/15	918/17	Сынақ- тар
ҚА	Қорытынды аттестация ***			
	Барлығы	1620/30	1890/35	

Ескерту:

* - хирургия бейіні мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар;

** - хирургиялық емес бейін мамандықтары бойынша бұрынғы білімі мен еңбек өтілі бар мамандарға арналған жоспар.

Таблица 2 – Типовые учебные планы циклов повышения квалификации по специальности «Общая хирургия»

Циклы дисци- плин	Наименования дисциплин	Объем учеб- ной на- груз- ки в часах/ неделях	Объем учеб- ной на- груз- ки в часах/ неделях	Объем учеб- ной на- груз- ки в часах/ неделях	Объем учеб- ной на- груз- ки в часах/ неделях	Фор- мы конт- роля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	0	0	0	18/½	
БДО	Обязательный компонент	0	0	0	18/½	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	0	0	0	12	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	0	0	0	6	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	108/2	162/3	216/4	
ПДО	Обязательный компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
ПДО 01	Актуальные проблемы хи- рургии	-	-	-	108/2	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация					
	Итого	54/1	108/2	162/3	234/ 4½	

- «Хирургия грыж с применением сетчатых имплантантов»;
- «Эндовидеохирургические вмешательства в абдоминальной хирургии»;
- «Эндовидеохирургические вмешательства в торакальной хирургии»;
- «Вопросы доказательной медицины в хирургии».

8.6 Содержание образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия» определяется в соответствии с таб. 3-4.

Таблица 1- Типовой учебный план переподготовки по специальности «Общая хирургия»

№	Наименования дисциплин	Объем учебной нагрузки в часах/неделях*	Объем учебной нагрузки в часах/неделях**	Формы контроля
БД	БАЗОВЫЕ ДИСЦИПЛИНЫ	54/1	54/1	
БДО	Обязательный компонент	54/1	54/1	
БДО 01	Общественное здоровье и здравоохранение (включая вопросы формирования ЗОЖ)	36/ 2/3	36/ 2/3	Зачет
БДО 02	Гражданская оборона и организация медицинской помощи при чрезвычайных ситуациях	18/ 1/3	18/ 1/3	Зачет
ПД	ПРОФИЛИРУЮЩИЕ ДИСЦИПЛИНЫ	1566/29	2106/39	
ПДО	Обязательный компонент	756/14	918/17	
ПДО 01	Амбулаторно-поликлиническая хирургия	648/12	756/14	Зачет
ПДО 02	Хирургия в стационаре	54/1	108/2	Зачет
ПДВ	Компонент по выбору	810/15	918/17	Зачеты
ИА	Итоговая аттестация			
	Итого	1620/30	1890/35	

Примечания:

* - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям хирургического профиля;

** - для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы по специальностям нехирургического профиля.

2-кесте – «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша біліктілік арттыру циклының типтік оқу жоспары

Пән циклы	Пәндердің атауы	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта мен көрсе тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта мен көрсе тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта мен көрсе тілген көлемі	Оқу жүкте-месінің сағат/ апта мен көрсе тілген көлемі	Бақы-лау форма-сы
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР	0	0	0	18/1/3	
МНП	Міндетті компонент	0	0	0	18/1/3	
МНП 01	Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері	0	0	0	12	Сынақ
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру	0	0	0	6	Сынақ
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР	54/1	108/2	162/3	216/4	
МБП	Міндетті компонент	0%	0%	0%	108/2 (50%)	
МБП 01	Хирургияның өзекті мәселелері	-	-	-	108/2	Сынақ
ТБК	Таңдау компоненті	54 /1 (100%)	108/2 (100%)	162/3 (100%)	108/2 (50%)	Сынақ-тар
ҚА	Қорытынды аттестация					
	Барлығы	54/1	108/2	162/3	234/ 4 1/3	

3-кесте - «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша қайта даярлаудың білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау (СӨС қалыптастыру мәселелерін қоса)
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ұғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық көмекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Амбулаториялық-емханалық хирургия
	ҚР амбулаториялық-емханалық қызметті ұйымдастыру. Госпитальға дейінгі кезеңде хирургиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптері. Қазіргі жағдайдағы стационар-алмастырушы технологиялар. Амбулаториялық хирургия орталығының жұмысын ұйымдастыру. ОДА (отбасылық-дәрігерлік амбулатория) және емханадағы хирургтың жұмысы. Дәрігердің төмендегі жағдайлар мен аурулар кезінде қолданатын тәсілдері: - жіті хирургиялық патология: жіті аппендицит, жіті түйнек, асқынған ойықжара ауруы, жұмсақ тіңдердегі іріңдеу процесстері; - тамыр аурулары; - геморрой, анус сызаты; - бурсит, тендовагинит;

- 1) на циклах переподготовки:
 - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям хирургического профиля - 1620/30 часов/недель;
 - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям нехирургического профиля - 2160/40 часов/недель;
 - 2) на циклах повышения квалификации - от 54/1 до 216/4 часов/недель.
- Продолжительность учебной недели составляет от 54 до 60 часов, из которых от 36 до 40 – аудиторные (академические) часы, 18-20 – самообучение слушателя. Продолжительность 1 академического часа составляет 50 минут.

8 Требования к содержанию образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия»

8.1 Требования к уровню подготовки специалистов определяются содержанием программ дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия».

8.2 Обучение состоит из обязательного компонента и компонента по выбору.

Перечень дисциплин обязательного компонента и соответствующие минимальные объемы часов/недель определяются Типовыми учебными планами настоящего стандарта (таб. 1-2). Перечень дисциплин по выбору и соответствующие минимальные объемы часов/недель устанавливаются организациями образования и науки самостоятельно.

Дисциплины компонента по выбору предполагают углубленное изучение отдельных разделов хирургии и смежных дисциплин, при этом учитываются ожидания работодателей и потребности рынка труда.

8.3 Соотношение обязательного компонента и компонента по выбору на цикле переподготовки и циклах повышения квалификации продолжительностью 4 недели составляет 50% к 50%. Циклы повышения квалификации продолжительностью от 1 до 3 недель на 100% состоят из компонента по выбору.

8.4 Тематику и продолжительность обучения на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) организация выбирает самостоятельно из рекомендованных ниже основных тем (направлений).

8.5. Основными темами (направлениями) подготовки на циклах повышения квалификации и переподготовки (компонент по выбору) по специальности «Общая хирургия» являются следующие:

- «Инновационные технологии в диагностике и лечении хирургических заболеваний»;
- «Актуальные вопросы неотложной хирургии»;
- «Актуальные вопросы гнойной хирургии»;
- «Актуальные вопросы гепатобилиарной хирургии»;
- «Актуальные вопросы торакальной хирургии»;
- «Актуальные вопросы сосудистой хирургии»;
- «Актуальные вопросы колопроктологии»;
- «Малоинвазивная хирургия»;

5.3 Повышение квалификации и/или переподготовка осуществляются в соответствии с:

- настоящим стандартом;
- номенклатурой медицинских и фармацевтических специальностей;
- квалификационными характеристиками специальностей;
- учебно-методической и программной документацией.

5.4 Лицам, освоившим образовательные программы дополнительного медицинского и фармацевтического образования и успешно прошедшим итоговую аттестацию, выдаётся документ установленного образца.

5.5 Положения настоящего стандарта имеют следующие цели:

- достижение высокого качества дополнительного медицинского и фармацевтического образования за счет выполнения обязательных требований к повышению квалификации и/или переподготовке специалистов;
- регламентация учебного процесса и создания системы контроля за эффективностью работы организаций, осуществляющих дополнительное профессиональное обучение.

5.6 Стандарты повышения квалификации и/или переподготовки по специальностям должны соответствовать положениям настоящего стандарта и определять совокупность требований к:

- содержанию образования;
- минимальному объему учебной нагрузки специалистов;
- уровню повышения квалификации и/или переподготовки специалистов.

6 Требования к лицам, получающим дополнительное медицинское образование по специальности «Общая хирургия»

6.1 Необходимый предшествующий уровень образования для лиц, желающих освоить образовательные программы дополнительного медицинского образования, – высшее медицинское образование, интернатура.

7 Требования к структуре образовательной программы дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия»

7.1 Структура программы дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия» формируется из различных видов учебной и клинической работы, определяющих содержание образования, отражает их соотношение, измерение и учет. Учет трудоёмкости всех видов работ осуществляется по объему освоенного материала в часах/неделях. При этом действует накопительная система часов/недель, освоенных на предыдущих уровнях образования.

7.2 Программы дополнительного медицинского образования по специальности «Общая хирургия» реализуются через очную форму обучения. Повышение квалификации специалистов может проводиться в форме дистанционного обучения, посредством электронных и телекоммуникационных средств в установленном законом порядке.

7.3 Продолжительность обучения составляет:

3 кестенің жалғасы

	- соғып алулар, жарақаттар, жануарлардың тістеп алуы (жәндіктердің шағуы), үсік, күйіктер; - сүйектердің сынуы, травмалық остеомиелит, буын шығу, иықтың ойнамалы шығуы; - майтабан, мойын бұлшықетінің қисаюы, туа біткен маймақтық, ұршықтың туа біткен шығуы, омыртқаның қисаюы; - бүйрек шаншуы, кенет зәр жүрмей қалу; простатит, простата аденомасы, цисталгия, крипторхизм; - жұтқыншақтағы, құлақтағы, мұрын қуысындағы бөгде заттардың диагностикасы және оны алып тастау; - көру ағзаларының жарақаттары, глаукоманың жігі ұстамасы.
МБП 02	Стационардағы хирургия
	Хирургиялық стационардың жұмысын ұйымдастыру. Хирургиялық ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамалары. Зертханалық және аспаптық диагностиканың әдістерін таңдау алгоритмі. Шұғыл және созылмалы хирургиялық аурумен ауыратын науқастарды операция алдында двайындаудың қазіргі принциптері. Хирургиялық аурулар ағымының жасөспірімдердегі, егде жастағылардағы, жүкті әйелдердегі ерекшеліктері. Хирургиядағы дәлелді медицина негіздері. Әскери-далалық хирургия мәселелері, науқастарды соғыс жағдайында және басқа да төтенше жағдайларда емдеу ерекшеліктері. Іріңді-хирургиялық жұқпасы бар науқастарға көмек көрсетуді ұйымдастыру принциптері. Тері және теріасты талшығының, лимфа тамырлары мен түйіндерінің, талшықтық кеңістіктің іріңді қабынуын диагностикалау мен емдеудің қазіргі әдістері. Мойын флегмонасы, іріңді медиастинит, қуық асты безінің абсцесі, аяқ-қол саусақтарының іріңді қабынуы, остеомиелит кезінде хирургиялық жолмен емдеудің ерекшеліктері. Трофикалық ойықжара және жыланкөз кезінде диагностикалау мен емдеу. Организмнің жүйелі қабынбалы реакциясы ретіндегі сепсис туралы қазіргі көзқарас, диагностика критерийлері, емдеу әдістері. Перитонитті диагностикалау мен емдеудің қазіргі принциптері. Қантты диабеттің асқынуы, диабеттік аяқты диагностикалау және емдеу ерекшеліктері. Ішперде қабырғасы мен ішперде қуысы ағзаларының жаракаты кезіндегі диагностикалық және тәсілдік алгоритм. Іштің жарығы. Қыспа жарық кезінде қолданылатын тәсіл мен хирургиялық техниканың ерекшеліктері. Асқазан мен ұлтабардың ойықжара ауруының асқынуы. Асқазан мен ұлтабардың катерлі ісіктері, операциялық әрекеттің ерекшеліктері. Жіті және созылмалы холецистит. Диагностикалық критериилер, механикалық сарғаю, бауырдың паразиттік аурулары, гепатопанкреатодуоденаль аймақтың ісіктері кезінде хирургиялық тәсілді таңдау және хирургиялық әрекет техникасының ерекшеліктері. Жіті, созылмалы панкреатит және

	олардың асқинуы. Ұйқыбезінің жылауығында, ісігінде хирургиялық шара қолданудың ерекшеліктері. Портальды гипертензия. Диагностика критериилері және емдеу тәсілдері. Өңештің варикоэды-кеңейген веналарынан қан кеткенде шұғыл көмек көрсету. Көкбауыр аурулары, диагностикасы мен емі. Жіті аппендицит және оның асқинулары, атипиялық формалары, диагностика мен хирургиялық емнің қиындықтары. Түйнек. Геморрой. Парапроктит. Тікішектің қатерлі және қатерсіз ісіктері. Тікішекке операция жасау кезіндегі хирургиялық техниканың ерекшеліктері. Көкірек жарақаты кезіндегі диагностикалық және тәсілдік алгоритм. Көкіректің ашық және жабық жарақаттарын хирургиялық жолмен емдеудің әдістері. Жүрек жарақатында, плевра мен өкпенің зақымдануларында (кернеулі пневмоторакс, гемоторакс, жүрек тампонадасы, плевропульмональды шок) шұғыл көмек көрсетудің ерекшеліктері. Диафрагманың зақымдануы және аурулары. Торакальды хирургиядағы операцияның ерекшеліктері. Жүрек, өкпе, кеңірдек, бронх, өңеш, диафрагма жарақатын тігу техникасы. Өкпенің жіті және созылмалы абсцесінің, өкпе гангренасының, бронхоэктаздардың диагностикасы. Консервативтік және хирургиялық емнің қазіргі әдістері. Торакальды науқастарды емдеудегі эндоскопиялық технологиялар. Өкпе жылауығы. Өкпе эхинококкозы. Өкпе мен плевра ісіктері. Бронх жыланкөздері. Көкірекортаның жылауығы мен ісіктері. Өңештің дивертикулы. Өңештің күйі және тарылуы. Кардиоспазм. Өңештің қатерлі ісіктерін хирургиялық жолмен емдеу. Ірі тамырлардың жарақатында қолданылатын тәсілдердің ерекшеліктері. Жіті артериальды бітеліс. Артериялық созылмалы жеткіліксіздік. Веналық созылмалы жеткіліксіздік. Диагностика критериилері, консервативтік және хирургиялық емнің принциптері. Тамырларға операция жасау кезіндегі хирургиялық техниканың ерекшеліктері. Микрохирургия туралы түсінік. Медицина мен хирургиядағы нанотехнологиялар. Лимфа жүйесінің хирургиялық аурулары. Қалқаншабездің хирургиялық аурулары. Лапароскопиялық операциялық бөлімнің жұмысын ұйымдастыру принциптері және науқастарды операцияға дайындау. Диагностикалық зерттеулер және эндоскопиялық операция жасаудың техникалық ерекшеліктері. Тігістерді салудың экстракорпораль және интракорпораль әдістері, Редер тұзағын жасау және қолдану, тігуге арналған аппараттарды қолдану, ағзалар диссекциясы бойынша тренинг. Жіті аппендицитте, тас байланған созылмалы холециститте, шап жарығында, варикоцеледе, қарын-өңеш рефлюксінде қолданылатын эндобейнехирургия. Лапароскопиялық хирургияның асқинуы және олардың алдын алу.
ТБК	Таңдау компоненті

ля 2006 года № 317.

Квалификация – отражаемые в документе об образовании вид и степень профессиональной подготовленности выпускника к выполнению профессиональной деятельности или продолжению образования.

Специальность – комплекс приобретённых путем целенаправленной подготовки и опыта работы знаний, умений и навыков, необходимых для определённого вида деятельности, подтверждаемый соответствующими документами об образовании.

Дополнительное медицинское и фармацевтическое образование – процесс обучения, осуществляемый на основе дополнительных образовательных программ всех уровней, с целью всестороннего удовлетворения образовательных потребностей граждан, общества и государства.

Слушатель – специалист, зачисленный на обучение в организацию, реализующую программы дополнительного медицинского и (или) фармацевтического образования.

Переподготовка (специализация) – форма профессионального обучения, позволяющая освоить другую профессию или специальность.

Повышение квалификации – форма профессионального обучения, позволяющая поддерживать, расширять, углублять и совершенствовать ранее приобретенные профессиональные знания, умения и навыки.

Образовательная программа – общая характеристика содержания обучения слушателей по конкретной специальности, включающая перечень дисциплин, виды и объем учебной и клинической или/и практической работы.

4 Сокращения

В стандарте применяются следующие сокращения:

- ГСДО – государственный стандарт дополнительного медицинского и фармацевтического образования;
- БД – базовые дисциплины;
- ПД – профилирующие дисциплины;
- УМКС – учебно-методический комплекс специальности.

5 Общие положения

5.1 Повышение квалификации и/или переподготовка медицинских и фармацевтических кадров проводится по специальностям, утвержденным приказом Министерства здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774.

5.2 Образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки реализуются медицинскими организациями образования и науки, основным видом деятельности которых являются образовательная и/или научная деятельность в области здравоохранения, имеющих необходимое учебно-методическое, материально-техническое оснащение, независимо от их ведомственной подчиненности и формы собственности.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Специальность: ОБЩАЯ ХИРУРГИЯ

Государственные требования к минимуму содержания программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования

Дата введения 01.01.2010

1 Область применения

Настоящий государственный стандарт (далее - стандарт) устанавливает требования к государственному обязательному минимуму содержания образовательных программ дополнительного медицинского и фармацевтического образования и уровню подготовки специалистов.

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения всеми организациями, осуществляющими подготовку резидентов-стажеров, независимо от их ведомственной подчиненности, организационно-правовых форм и форм обучения.

Стандарт используется при разработке образовательных программ по циклам повышения квалификации и переподготовки.

2 Нормативные ссылки

В стандарте использованы ссылки на следующие нормативные документы:

- Кодекс Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV ;
- Трудовой кодекс Республики Казахстан от 15 мая 2007 года № 251-3;
- Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III;
- Постановление Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317;
- Приказ Министра здравоохранения «Об утверждении номенклатуры медицинских и фармацевтических специальностей» от 24 ноября 2009 года № 774;
- Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан «Об утверждении Правил повышения квалификации и переподготовки медицинских и фармацевтических кадров» от 11 ноября 2009 года № 691.

3 Термины и определения

В стандарте применяются термины и определения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 389-III, постановлением Правительства Республики Казахстан «Об утверждении Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апре-

4 кесте - «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша біліктілік арттырудың білім беру бағдарламасының мазмұны (4 апта)

Пән циклы	Пәндердің атауы мен негізгі бөлімдері
НП	НЕГІЗГІ ПӘНДЕР
МНП	Міндетті компонент
МНП 01	Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау, салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелерін қоса
	Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамалары. Денсаулық сақтау жүйесін және халықтың денсаулық жағдайын өлшеу әдістері мен бағалау критерийлері. Халықтың аурушандығы, зерделеу әдістері, анализ. Дәлелді медицина ғымы. Дәрігерлік-еңбек сараптамасы. Салауатты өмір салтын қалыптастыру мәселелері.
МНП 02	Азаматтық қорғаныс және төтенше жағдайлар кезінде медициналық кө-мекті ұйымдастыру
	Төтенше жағдайлардың алдын алу және жоюдың мемлекеттік жүйесі. Азаматтық қорғаныс күштері, олардың құрамы, міндеті мен қолданылу тәртібі. Қазақстан Республикасы аумағында болуы ықтимал табиғи және техногенді сипаттағы төтенше жағдайлар және олардың зардабы. Бейбіт және соғыс кезіндегі төтенше жағдайларда халықты қорғаудың негізгі принциптері мен тәсілдері. Төтенше жағдайларды жою барысында халықты медициналық-санитариялық көмекпен қамтамасыз етуді ұйымдастыру.
БП	БЕЙІНДІК ПӘНДЕР
МБП	Міндетті компонент
МБП 01	Хирургияның өзекті мәселелері
	Хирургиялық аурулар кезіндегі этиопатогенез, клиника, диагностика және саралау диагностикасы, емдеу әдістері, профилактикасы және шұғыл жәрдем көрсету туралы қазіргі мәліметтер, дәлелді медицина принциптерін қолдану, емдеу диагностикасы хаттамаларын қолдану. Аспаптық және зертханалық диагностикада, хирургиялық жолмен емдеу әдістерінде инновациялық технологияларды қолдану.

9 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру орта-сына қойылатын талаптар

9.1 «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша осы стандартқа сәйкес қайта даярлау мен біліктілік арттыру циклдарының Типтік оқу жоспарының негізінде қайта даяр-

лау мен біліктілік арттырудың Жұмыс оқу жоспарын мекеме (ұйым) өздігінше дербес жасап, бекітеді.

9.2 Біліктілік арттыру мен қайта даярлаудың білім беру бағдарламасына

- базалық және бейіндік пәндермен қоса теориялық білім беру;
- клиникалық білім беру;
- аралық және қорытынды аттестация енеді.

9.3 Білім беру бағдарламасының мазмұны «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша осы стандарттың негізінде жасалған Типтік оқу бағдарламасымен (міндетті компонент пәндері) анықталады.

Білім беретін ұйым Типтік оқу бағдарламасының (міндетті компонент пәндері) негізінде міндетті және таңдау компоненті пәндері бойынша Оқу жұмыс бағдарламалары мен силлабустар жасайды. Олар Оқу жұмыс жоспарлары мен бақылау-өлшеу құралдарымен (тест тапсырмалары мен есептер) бірге мамандықтың оқу-әдістемелік кешенін (МОӘК) құрайды.

9.4 Қосымша кәсіптік білімді қосымша білім беру бағдарламасын іске асырушы білім және ғылым медициналық ұйымдары іске асырады.

9.5 Кадрмен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: біліктілік арттыру мен қайта даярлау циклында оқу сабақтарын «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша доктор немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежесі бар тұлғалар жүргізуі керек. Сабақты жүргізу үшін бірінші және жоғары біліктілік санатындағы профильді мамандарды шақыруға болады.

9.6 Оқу-әдістемелікпен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: оқу процесінің оқу-әдістемелік және ақпараттық қамтамасыз етуі тыңдаушылардың қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламасын сапалы меңгеру мүмкіндігіне кепіл болуы қажет. Білім беру бағдарламасын іске асыру халықаралық ақпараттық желілерге, электрондық дерек базаларына, кітапханалар қорына, компьютерлік технологияға, оқу-әдістемелік және ғылыми әдебиеттерге еркін қол жеткізу мүмкіндігі болуы қажет.

9.7 Біліктілік арттыру және қайта даярлау циклдарындағы оқу сабақтары инновациялық технологиялар мен оқытудың интерактивті әдістерін қолдану арқылы өтуі керек.

9.8 Материалдық-техникалық қамтамасыз етуге қойылатын талаптар: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын іске асырушы мекемелерде қолданыстағы санитариялық-техникалық нормаларға сай және оқу жоспарында қарастырылған теориялық, клиникалық дайындықтың барлық түрлерін өткізуді қамтамасыз ететін материалдық-техникалық база болуы қажет (аудиториялық фонд, клиникалық базалар, компьютерлік класс, зертханалар, аспаптармен қамтамасыз ету, қор материалдары).

10 Қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің білім беру бағдарламаларын меңгергендердің дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

10.1 Жалпы талаптар. Қайта даярлаудың білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі, сондай-

СОДЕРЖАНИЕ

1. Область применения	22
2. Нормативные ссылки.	22
3. Термины и определения	22
4. Сокращения	23
5. Общие положения	23
6. Требования к лицам, поступающим на курсы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Общая хирургия»	24
7. Требования к структуре образовательной программы повышения квалификации или/и переподготовки по специальности «Общая хирургия»	24
8. Требования к содержанию образовательной программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Общая хирургия»	25
9. Требования к образовательной среде повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Общая хирургия»	31
10. Требования к уровню подготовки лиц, освоивших образовательные программы повышения квалификации и/или переподготовки по специальности «Общая хирургия»	33

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 26 ноября 2009 года № 778.

3 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ.

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Кодекса Республики Казахстан «О здоровье народа и системе здравоохранения» от 18 сентября 2009 года № 193-IV и постановления Правительства Республики Казахстан «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан» от 24 апреля 2006 года № 317.

ақ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтардың біліктілік сипаттамасын бекіту туралы» Бұйрығымен бекітілген «Жалпы хирургия» мамандығының біліктілік сипаттамасына сай болуы керек.

Біліктілік арттыру циклының білім беру бағдарламасын меңгерген маман осы стандарттың талаптарына, нақты циклдың мақсаты мен мазмұнына сай келетін білім мен дағдыларды игеруі қажет.

10.2 Қорытынды аттестация – бұл мамандардың алған білімінің, дағдылары мен іскерлігінің, біліктілігінің осы стандарттың талаптарына сай келетіндігін анықтауға бағытталған маманның теориялық және клиникалық жетістіктерін бақылау түрі. Қорытынды аттестацияны өткізу формасын ұйым өзі анықтайды.

10.3 Қосымша медициналық білімнің бағдарламаларын меңгерген мамандарға «Жалпы хирургия» мамандығы бойынша біліктілік арттыру немесе қайта даярлау туралы мемлекеттік үлгідегі құжат беріледі.

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ
ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

Специальность: ОБЩАЯ ХИРУРГИЯ

ГСДО РК

Издание официальное

Негізгі сөздер: қосымша медициналық және фармацевтикалық білімнің мемлекеттік стандарты; білім беру бағдарламасы; тыңдаушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар; қайта даярлау, біліктілік арттыру.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2009